

ao. Univ. Prof. Dr. Richard Fortmüller
Професор, доктор Ріхард Фортлюлер

Vocational Education and Vocational Teacher Education in Austria

*Професійна освіта та підготовка
викладачів в Австрії*

Staff Training, 19 Oktober 2022

Тренінг для персоналу, 19.10.2022

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PAGOSTE

OCTOBER 2022

- The project number is 609536-EPP-1-2019-1-DE-EPPKA2-CBHE-SP.
This project has been funded with support from the European Commission.
The European Commission's support for the production of the content of the website does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

- Номер проєкту: 609536-EPP-1-2019-1-DE-EPPKA2-CBHE-SP
Цей проєкт фінансується за підтримки Європейської Комісії.
Підтримка з боку Європейської Комісії в підготовці інформаційного наповнення веб-сайту не означає схвалення його змісту, який відображає думку лише його авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому

Berufsbildende Vollzeitschulen: / Професійні школи повного навчального дня

- Kombination von Allgemeinbildung und Berufsbildung / поєднання загальної та професійної освіти
- Berufliche Vor- bzw. Ausbildung erfolgt in der Vollzeitschule / професійна підготовка відбувається тільки в школі
- Zusätzlich sind betriebliche Praktika zu absolvieren / додатково здається професійна практика

Duales System: / Дуальна освіта

- Kombination von Arbeit im Betrieb und Besuch der Berufsschule / поєднання роботи на підприємстві та відвідання професійної школи
- Berufliche Ausbildung erfolgt im Betrieb / професійна підготовка відбувається на підприємстві
- Zusätzlich Allgemeinbildung und Berufsbildung in der Berufsschule / додаткова загальна та професійна освіта у професійній школі

Mittlere berufsbildende Vollzeitschulen: / *Середні професійні школи*

- *Schuldauer: 2 – 4 Jahre / Тривалість: 2-4 роки*
- *Berufsvorbildung bei 1 – 2 jähriger Schuldauer (z.B. Wirtschaftsfachschule) / Професійна початкова підготовка протягом 1-2 років навчання (напр. економічна професійна школа)*
- *Berufliche Erstausbildung bei mind. 3 jähriger Dauer (z.B. Handelsschule) / Професійна первинна освіта з тривалістю мінімум 3 років навчання (напр. торгівельна професійна школа)*

Höhere berufsbildende Vollzeitschulen: / *Вищі професійні школи:*

- *Schuldauer: 5 Jahre / тривалість навчання: 5 років*
- *Abschluss mit Matura (Reifeprüfung) / Навчання завершується матурою (атестатом про повну середню освіту, який дає право вступу у вищу освіту)*
- *Berufliche Erstausbildung für breites Berufsfeld / Первинна професійна підготовка у широкому професійному полі*
- *Volle Studienberechtigung (alle Fächer an Universitäten, Fachhochschulen) / Дає право на вступ до вищого навчального закладу (всі дисципліни в університетах)*

Ausbildung im Unternehmen und in der Schule:

Навчання на підприємстві та в школі

- 80 % Ausbildungszeit im Lehrbetrieb (Berufspraxis)
80 % навчального часу на навчальному підприємстві (професійна практика)
- 20 % Ausbildungszeit in der Berufsschule (Berufs- und Allgemeinbildung)
20 % навчального часу в професійній школі (професійна та загальна освіта)
- Ausbildungsdauer: 2 bis 4 Jahre, meist 3 Jahre
Тривалість навчання: від 2 до 4 років, в основному 3 роки

Rahmenbedingungen

Рамкові умови

- Ausbildungsvertrag mit einem Lehrbetrieb
Навчальний договір з навчальним підприємством
- Schulbesuch zusätzlich zur Arbeit im Betrieb
(z.B. 1 Tag pro Woche oder 8 Wochen geblockt pro Jahr)
*Відвідання школи додатково до роботи на підприємстві
(наприклад 1 день в тиждень або блок 8 тижнів у рік)*
- Abschluss mit Gesellenprüfung (Lehrabschlussprüfung)
Випуск з іспитом на кваліфікацію підмайстра (випускний іспит на кваліфікацію)

Kaufmännische Unterrichtsfächer / Предмети комерційного профілю

- Masterstudium Wirtschaftspädagogik /
Навчання у магістратурі за спеціальністю «Професійна освіта. Економіка»
- Schulpraktikum: im Rahmen des Masterstudiums /
Шкільна практика в рамках навчання на магістерському рівні
- Berufspraxis: nach dem Studienabschluss - mindestens 2 Jahre /
Професійна практика (досвід): після випуску мінімум 2 роки

Technische Unterrichtsfächer / Предмети технічного профілю

- Masterstudium in einem technischen Fach /
Навчання у магістратурі за технічною спеціальністю
- Berufspraxis: nach dem Studienabschluss - mindestens 3 Jahre /
Професійний практика (досвід): після випуску мінімум 3 роки
- Bachelor of Education: Studienbeginn bei Beschäftigungsantritt in Schule /
*Навчання на бакалавраті за педагогічною спеціальністю: початок
навчання з початком роботи у школі*

Berufsbildende Unterrichtsfächer / Предмети професійного спрямування

- Zertifizierte Berufsausbildung (Meisterprüfung)
Сертифікована професійне навчання (іспит майстра)
- Berufspraxis: mindestes 3 Jahre
Професійна практика та досвід: мінімум 3 роки
- Bachelor of Education: Studienbeginn bei Beschäftigungsantritt in Schule
Навчання на бакалавраті за педагогічною спеціальністю: початок навчання з початком роботи в школі

Gegenüberstellung der Lehrerbildungssysteme / Порівняння систем професійної підготовки викладачів

MSc=Master of Science: ступінь магістра наук; BEd=Bachelor of Education: бакалавр освіти

Lernorte der Lehrerbildung / Місця навчання викладачів	Berufsbildende Vollzeitschulen / Професійні школи (повного денного навчання)		Duales System (Berufsschulen) / Дуальна система (проф. школи)
	Wirtschaft Економіка	Technik Техніка	
Universität bzw. Päd. Hochschule / Університет або пед.інститут	MSc vor Lehrberuf <i>MSc до вступу в професію</i>	MSc vor Lehrberuf BEd während Lehrberuf / <i>MSc до вступу в професію, BEd під час роботи</i>	BEd Während Lehrberuf / <i>BEd під час роботи</i>
Unterrichtspraxis / Пед.практика	Schulpraktikum während MSc / <i>шкільна практика під час магістратури</i>	durch Lehrberuf / <i>під час роботи</i>	durch Lehrberuf / <i>під час роботи</i>
Berufliche Praxis / Професійна практика	nach MSc vor Lehrberuf / <i>після вступу в професію</i>	nach MSc vor Lehrberuf / <i>після MSc перед вступу в професію</i>	vor BEd vor Lehrberuf / <i>перед BEd та перед вступом в професію</i>

ao. Univ. Prof. Dr. Richard Fortmüller
Професор, доктор Річард Фортлюлер
**Professional Competencies and Learning
Opportunities of Vocational Teachers /**
*Професійні компетентності та навчальні
можливості для викладачів ПТО*

Staff Training 19. Oktober 2022
Тренінг для персоналу, 19.10.2022

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PAGOSTE

OCTOBER 2022

Fachkompetenzen / *Фахові компетентності*

- Kenntnis der wissenschaftliche Grundlagen des Fachgebietes /
Знання наукових основ фахової області
- Berufspraktisches Wissen und Können auf dem Fachgebiet /
Професійно-практичні знання та уміння з фахової області

Fachdidaktische Kompetenzen / Фахово-дидактичні компетентності

- Planung des Unterrichts auf dem Fachgebiet (Ziele, Inhalte, Methoden) /
Планування заняття з фаху (Цілі, зміст, методи)
- Entwicklung von Lehr-Lernunterlagen und Durchführung des Unterrichts /
Розробка навчальних матеріалів та проведення заняття

Pädagogisches und psychologisches Wissen / Педагогічні та психологічні знання

- Kenntnis von Theorien und empirischen Forschungsbefunden / *Знання
теорій та результатів емпіричних досліджень*
- Fähigkeit zur Anwendung dieses Wissens bei fachdidaktischen Überlegungen /
*Здатність застосовувати ці знання у предметних дидактичних
міркуваннях*

Lehrer/innen in berufsbildenden Vollzeitschulen / Викладачі професійних шкіл повного денного навчання

- Fachwissenschaftliche Lerninhalte von Bachelor- und Masterstudien / *Предметно-орієнтований зміст навчання за бакалаврськими та магістерськими програмами*
- Berufspraxis nach dem Masterstudium / *Професійна практика після закінчення магістратури*

Lehrer/innen in Berufsschulen (duales System) / Викладачі професійних шкіл (в системі дуальної освіти)

- Berufsausbildung (Lehre – Gesellenprüfung - Meisterprüfung) / *Професійно-технічне навчання (учнівство в дуальній освіті - іспит на підмайстра - іспит на майстра виробничого навчання)*
- Berufspraxis vor Beschäftigung als Lehrer/in / *Професійний досвід до працевлаштування на посаду викладача*

Für Wirtschaftsfächer in berufsbildenden Vollzeitschulen / Для
економічних предметів у професійних школах повного денного
навчання

- Fachdidaktik-Seminare im Masterstudium Wirtschaftspädagogik / *Семінари з фахової дидактики на магістерській програмі «Бізнес-освіта» (еквівалент спеціальності «Професійна освіта. Економіка)*
- Schulpraktikum während des Masterstudiums / *Шкільна практика під час навчання на магістерській програмі*

Für Technikfächer in berufsbildenden Vollzeitschulen / Для технічних предметів у професійних школах повного денного навчання

- Fachdidaktik-Seminare im Bachelorstudium auf pädagogischer Hochschule / Семінари з фахової дидактики на бакалаврській програмі у педагогічних закладах вищої освіти (ЗВО)
- Unterrichtspraxis nach Beschäftigungsantritt in Schule / Педагогічна практика після початку роботи в школі

Unterricht in Berufsschulen (duales System) / Викладання у професійних школах (в системі дуальної системи)

- Fachdidaktik-Seminare im Bachelorstudium auf pädagogischer Hochschule / Семінари з фахової дидактики на бакалаврській програмі в педагогічних ЗВО
- Unterrichtspraxis nach Beschäftigungsantritt in Schule / Педагогічна практика після початку роботи в школі

Für Wirtschaftsfächer in berufsbildenden Vollzeitschulen / Для економічних предметів у професійних школах повного денного навчання

- *Seminare im Masterstudium Wirtschaftspädagogik / Семінари на магістерській програмі підготовки викладачів економіки для ПТО*
- *Schulpraktikum während des Masterstudiums / Шкільна практика під час навчання в магістратурі*

Für Technikfächer in berufsbildenden Vollzeitschulen / Для технічних предметів у професійних школах повного денного навчання

- *Seminare im Bachelorstudium auf pädagogischer Hochschule / Семінари на бакалаврській програмі в педагогічних ЗВО*
- *Unterrichtspraxis nach Beschäftigungsantritt in Schule / Педагогічна практика після початку роботи в школі*

Unterricht in Berufsschulen (duales System) / *Викладання у професійній школі (в системі дуальної системи)*

- Seminare im Bachelorstudium auf pädagogischer Hochschule / *Семінари на бакалаврській програмі у педагогічних ЗВО*
- Unterrichtspraxis nach Beschäftigungsantritt in Schule / *Педагогічна практика після початку роботи в школі*

Internes Rechnungswesen / Внутрішній бухгалтерський облік

Ziele des Wahlfachs: was möchte das Wahlfach erreichen und für wen ist es daher besonders interessant? / Цілі предмету на вибір (факультативу): чого прагне досягти факультатив і для кого він є особливо цікавим?

Die Studierenden sollen / Студенти повинні

- Konzepte und Methoden des internen Rechnungswesens bei der Lösung komplexer betriebswirtschaftlicher Probleme anwenden können, / *вміти застосовувати концепції та методи внутрішнього бух. обліку при вирішенні комплексних завдань управління бізнесом,*
- Lehrveranstaltungsdesigns zur Fallstudiendidaktik entwickeln können, / *вміти розробляти проекти курсів за кейс-методом*
- Fallstudien zum internen Rechnungswesen im Unterricht und in der Weiterbildung einsetzen können. / *вміти використовувати практичні приклади з внутрішнього обліку у викладанні та підвищенні кваліфікації.*

Internes Rechnungswesen / Внутрішній бухгалтерський облік

Notwendige und wünschenswerte Vorkenntnisse: was sollten Sie schon wissen und können, bevor Sie mit dem Wahlfach starten? Was bringen Sie im Idealfall noch mit? / *Необхідні та бажані попередні знання: що Ви вже повинні знати та вміти перед початком факультативу? Що ще в ідеалі варто взяти з собою?*

Grundlagen der Wirtschaftspädagogik und Wirtschaftsdidaktik (Lehrverhaltenstraining, Wirtschaftspädagogik I, Wirtschaftsdidaktik I) / *Основи професійної педагогіки та економічної дидактики (тренінг з навчальної поведінки, Економічна педагогіка I, Економічна дидактика I)*

Fachwissenschaftliche und fachdidaktische Lerninhalte – Fortsetzung Beispiel / Предметний і предметно- дидактичний зміст навчання – продовження. Приклад

Inhalte: womit beschäftigen wir uns im Wahlfach? / Зміст: з чим ми маємо справу на факультативі?

In der Lehrveranstaltung werden fachwissenschaftliche mit fachdidaktischen Inhalten und Methoden kombiniert. Auf fachwissenschaftlicher Ebene erfolgen eine Vertiefung und Erweiterung der bereits im Bachelorstudium behandelten Lehr-Lerninhalte zum internen Rechnungswesen. Auf fachdidaktischer Ebene liegt der Schwerpunkt in der Entwicklung und Durchführung von Fallstudien zu ausgewählten Themenbereichen, wie z.B. / У цьому курсі загальнопредметний зміст і методи поєднуються з предметним дидактичним змістом і методами. На предметно-тематичному рівні поглиблюється та розширюється навчальний матеріал з внутрішнього бух. обліку, вже викладений у програмі підготовки бакалаврів. На предметно-дидактичному рівні основна увага приділяється розробці та впровадженню кейсів з обраних тем, наприклад:

- Activity Based Costing / Калькуляція собівартості на основі діяльності
- Dynamische Investitionsrechenverfahren - Optimale Nutzungsdauer - Risiko / Динамічні методи розрахунку інвестицій - Оптимальний строк корисного використання - Ризик
- Lineare Optimierung / Лінійна оптимізація
- EVA/MVA/Unternehmenswert / EVA/MVA / Вартість підприємства/ EVA/MVA/
- Relevant Cost, Opportunitätskosten und Preisgrenzen / Відповідні витрати, альтернативні витрати та гранична ціна
- Mehrstufige Deckungsbeitragsrechnung / Багаторівневий облік маржі внесків
- Entscheidungen bei Unsicherheit / Прийняття рішень в умовах нестабільності

**Leistungsanforderungen: welche Aufgaben haben Sie zu erfüllen? / Вимоги до
досягнень: які завдання Ви маєте виконати?**

Im Wahlfach sind folgende Teilleistungen zu erbringen: / У факультативі студенти
мають показати такі часткові результати:

- Teilnahme an den Lehrveranstaltungseinheiten zur Vertiefung und Erweiterung der
Lehr-Lerninhalte des internen Rechnungswesens (Plenum) / Участь у навчальних
предметах з метою поглиблення та розширення навчально-методичного
змісту з внутрішньогосподарського обліку (пленарне засідання).
- Teilnahme an einem Planspiel (Plenum + Gruppenarbeiten) / Участь у діловій грі
(пленарне засідання + робота в групах)

**Leistungsanforderungen: welche Aufgaben haben Sie zu erfüllen? / Вимоги до
досягнень: які завдання Ви маєте виконати?**

Im Wahlfach sind folgende Teilleistungen zu erbringen: / З предмета за вибором мають
бути досягнуті такі часткові результати:

- Vorbereitung des Fallstudieneinsatzes (Gruppenarbeit) / Підготовка практичного
завдання-кейсу (робота в групах)
 - Entwicklung einer Fallstudie zu einem Thema des internen Rechnungswesens /
Розробка кейсу на тему внутрішнього обліку
 - Entwicklung einer Musterlösung zur Fallstudie / Розробка зразка рішення для
кейсу
 - Entwicklung eines Lehrveranstaltungsdesigns zum Einsatz der Fallstudie /
Розробка дизайну курсу з використанням кейс-стаді
 - Entwicklung der für den Fallstudieneinsatz benötigten Lehr-Lernmaterialein
Розробка дизайну курсу з використанням кейс-стаді

**Leistungsanforderungen: welche Aufgaben haben Sie zu erfüllen? / Вимоги до
досягнень: які завдання Ви маєте виконати?**

Im Wahlfach sind folgende Teilleistungen zu erbringen: / З предмета за вибором мають
бути досягнуті такі часткові результати:

- Einsatz der Fallstudien in der Lehrveranstaltung (Plenum + Gruppenarbeiten) /
Використання кейсів у курсі (пленарне заняття + робота в групах)
 - Präsentation der Fallstudien und Moderation der Fallbearbeitung / Презентація
кейсів та модерація роботи над кейсами
 - Erarbeiten von Lösungen zu den präsentierten Fallstudien / Розробка рішень для
представлених кейсів

Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!

Дякую за увагу!

Staff Training 19. Oktober 2022

Тренінг для персоналу, 19.11.2022

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PAGOSTE

OCTOBER 2022

